

עוקץ ניגרי מחפש חברים

ההתפתחויות הטכנולוגיות לא כסחו על ההונאות הקלאסיות. להיפך: הנוכלים מנצלים אותן על מנת להפיל בפח ביתר קלות יותר קורבנות מכל רחבי העולם. אמצעי ההגנה הפשוט ביותר: להתעלם מפניות כאלו < יהודה ברלב

הטלפונים מקשים על האבחנה בין אתר אמיתי לבין אתר מזויף.

הרשת מלאה בסיפורים על מקרי הונאה. הדבר מעיד על היקף התופעה, שלא די שלא פחתה, אלא אף גדלה והתרחבה. ניצול ההתפתחויות הטכנולוגיות והחברתיות תרם להגדלת היקף פעילות ההונאה ולהתפשטות מוקדי העבריינים מעבר לגבולות אפריקה, אל שאר היבשות.

במקביל, נמשכים הנסיונות ל"הונאת 419" בשיטה "הקלאסית". בדואר אלקטרוני המופץ בימים אלה, כביכול בשמו של מיכאיל חודורובסקי, אחד מעשירי רוסיה, הנתון במאסר ממושך שם, מספר "בנו" על 40 מיליון דולר מתוך הונו של האב, המוחבאים אי שם.

הוא מבקש עזרתו של הנמען להוצאה והשקעה של הכסף תמורת 30% מסכום זה, שיינתנו כעמלה לנמען, לצד מינויו כיועץ להשקעות עתידיות בכספים נוספים. הנימוק לפנייה לנמען: "הכסף הופקד על ידי אבי תחת השם של שותף זר, שנושא את אותו שם משפחה כמו שלך". פנייה זו אינה מקור רית, אולם למרות נסיון העבר, גם מכתב זה מצליח להפיל קורבנות, שמתפתים לחשוב שיש גרעין של אמת בפנייה.

לצד סיפורי ההונאה, יש ברשת גם עצות רבות כיצד לטפל בפנייה מסוג 419. העצה הטובה ביותר שניתן לתת – להתעלם! אל תענו ואל תתייחסו לפנייה כאלו, במיוחד כשמדובר בפנייה על רקע של כסף, מכל סוג, כולל כסף שמובטח לכם.

אגב, "הונאת 419", שתוארה בראשית המאמר (ראו תצלום) נחשפה מיידית. מקבל הודעת הדואר האלקטרוני שזכה כביכול בפרס, אינו מנוי ואינו משתמש ברשת החברתית, כך שאפילו לפי תנאי הזכייה לא היה זכאי לפרס...

בון "נתקע" במדינה אחרת, לאחר שנשדד באיזור בית המלון ונותר ללא כסף, כרטיסי אשראי וטלפון נייד. הוא פונה בבקשת עזרה דחופה לקבלת כסף מאותו חבר ברשת, לצורך כיסוי הוצאות בית המלון, מונית וכרטיס טיסה, על מנת לאפשר לו לחזור הביתה בשלום. אם החבר ברשת מציע ליצור קשר עם בני המשפחה או לשלם מרוחק עבור המלון, המגע מנותק מיידית.

החדירה לחשבונות המשתמשים ברשת חברתית משמשת גם לאיסוף מידע. אם בעבר היו נשלחים חוקרים פרטיים לברר על אופיו של אדם, חבריו, עיסוקיו, משפחתו ועוד, הרי כיום ניתן לקבל בחלק מהמקרים, ללא מאמץ, מידע רחב על המשתמש. במקרה שלא נמצא מידע, נעשים נסיונות לקבלו בדרך של התחזות ברשת החברתית למשתמש עצמו.

השימוש בטלפון סלולרי חכם מגדיל את מספר הנופלים בפח, לאור העובדה שמסכי

ברייני העוקץ הניגרי, הידוע גם בשמו "הונאת 419", על שם מספר הסעיף המתייחס לעבירות מסוג זה בחוק העונשין הניגרי, מנסים להדביק את השינויים הטכנולוגיים והחברתיים, בעולם העסקי והחברתי.

בעבר, בוצע העוקץ הניגרי באמצעות מכתבים מבוילים, שנשלחו ממדינות אפריקה (בראשם ניגריה ומכאן שמה של ההונאה) לנמענים שכתובותיהם הוצאו מקטלוגים וספרי טלפון מסחריים. שיטה זו נחלה הצלחה יתרה וגרמה לנפגעים רבים. בהמשך, הוחלפה שיטת המכתבים בפקסים, שנשלחו לקורבנות פוטנציאליים. עם הפיכת האינטרנט לאמצעי תקשורת מקובל ונפוץ, עברו העבריינים לשליחת דואר אלקטרוני למיליוני נמענים.

כיום, אנו עדים לשינוי מוקדי העוקץ לרשתות החברתיות מאיזורים גיאוגרפיים שונים, כולל מערב אירופה. לאחרונה נשלחו, בהערכה זהירה, מאות אלפי מיילים לנמענים בכיסוי של פנייה מ"מרכז הפרסים של פייסבוק". בפנייה נמסר לנמען, כי הוא אחד מתוך שישה זוכים בפרס חודשי של 820 אלף ליש"ט. מ"סיבות בטחוניות", זוכה הפרס מתבקש לשמור על זכייתו בסוד. להונאה כזו מאפיינים של הונאת PHISHING – יצירת חיקוי לאתר של גוף מסחרי, על מנת ליצור אמינות. במקרה זה, מדובר על נסיון חיקוי לא מוצלח.

אם כבר עוסקים בהונאה תוך אזכור רשתות חברתיות, אנו עדים לתופעה נוספת של חדירה לחשבון משתמש ברשת חברתית ללא הסכמתו, ושליחת הודעות מצוקה לחבריו באותה רשת. על פי ההודעה, בעל החשבון

רו"ח יהודה ברלב,

משרד ברלב ושות' - ביקורת חקירתית